

Regeringens proposition till riksdagen med förslag till lag om ändring av lagen om mottagande av personer som söker internationellt skydd och om identifiering av och hjälp till offer för människohandel och till vissa lagar som har samband med den

Ärende

Regeringens proposition till riksdagen med förslag till lag om ändring av lagen om mottagande av personer som söker internationellt skydd och om identifiering av och hjälp till offer för människohandel och till vissa lagar som har samband med den (RP 220/2022 rd).

Beredning i utskott

Utskottets betänkande: Förvaltningsutskottet (FvUB 30/2022 rd).

Beslut

Riksdagen har antagit följande lagar:

Lag

om ändring av lagen om mottagande av personer som söker internationellt skydd och om identifiering av och hjälp till offer för människohandel

I enlighet med riksdagens beslut

upphävs i lagen om mottagande av personer som söker internationellt skydd och om identifiering av och hjälp till offer för människohandel (746/2011) 36, 38 och 38 c § och 57 § 2 mom., sådana de lyder i lag 388/2015,

ändras 7 § 2 mom., 18 § 2 mom., 26 § 1 mom., 33—35 §, 38 b § 1 och 2 mom., 38 d §, 38 f § 1 mom. samt 58 § 1 och 3 mom.,

av dem 33—35 §, 38 b § 1 och 2 mom., 38 d § och 38 f § 1 mom. sådana de lyder i lag 388/2015 samt 58 § 1 och 3 mom. sådana de lyder i lag 616/2020, samt

fogas till 4 §, sådan den lyder i lag 851/2019, ett nytt 2 mom. och till lagen en ny 59 a § som följer:

Riksdagens svar RSv 229/2022 rd

4 §

Förhållande till andra lagar

Utöver vad som föreskrivs i 2 § tillämpas social- och hälsovårdslagstiftningen på ordnande av social- och hälsovårdstjänster för sådana offer för människohandel som har en i lagen om hemkommun (201/1994) avsedd hemkommun i Finland.

7 §

Ersättning för kostnader

Migrationsverket betalar kostnaderna för inrättande och upprätthållande av förläggningar och flyktingslussar samt ersättning till tjänsteproducenten för ordnandet av mottagningstjänster. Kostnaderna ersätts för den tid under vilken en utlänning har rätt till mottagningstjänster med stöd av 12 och 14 §. Migrationsverket betalar ersättning till tjänsteproducenten för hjälp till sådana offer för människohandel som inte har en i lagen om hemkommun avsedd hemkommun i Finland.

18 §

Enskild inkvartering

Föreståndaren för en förläggning beslutar om förflyttning av ett barn utan vårdnadshavare till enskild inkvartering efter att ha hört barnet och dess företrädare samt förläggnings socialarbetare. Förläggningsmeddelandet meddelar adressen för ett barn utan vårdnadshavare som bor i enskild inkvartering och uppgifter om de personer hos vilka barnet bor till välfärdsområdet på boningsorten eller till Helsingfors stad. Meddelandet ska åtföljas av rapporter av förläggnings socialarbetare och barnets företrädare om huruvida förhållandena i den enskilda inkvarteringen är lämpliga samt om huruvida den eller de som tar hand om barnet kan sörja för barnets vård.

26 §

Hälso- och sjukvårdstjänster

Personer som söker internationellt skydd och offer för människohandel som inte har en i lagen om hemkommun avsedd hemkommun i Finland har rätt till hälso- och sjukvårdstjänster i enlighet med 50 § i hälso- och sjukvårdslagen (1326/2010) samt rätt till andra hälso- och sjukvårdstjänster som en yrkesutbildad person inom hälso- och sjukvården bedömt som nödvändiga.

Riksdagens svar RSv 229/2022 rd

33 §

Hjälpssystemets uppgifter

Det hjälpssystem som drivs av förläggningen i Joutseno har till uppgift att

1) besluta om upptagning av en person i hjälpssystemet samt identifiera en person som offer för människohandel i enlighet med 35 §,

2) i enlighet med 52 c § i utlänningslagen ge offer för människohandel betänketid som avses i 52 b § i den lagen, och att förlänga och avbryta betänketiden,

3) ordna hjälpinsatser till offer för människohandel som inte har en i lagen om hemkommun avsedd hemkommun i Finland samt ge i 38 a § 1 mom. 1 punkten avsedd rådgivning och handledning också till sådana offer för människohandel som har en hemkommun,

4) samarbeta med välfärdsområdet, Helsingfors stad och HUS-sammanslutningen om hjälp till offer för människohandel som har en i lagen om hemkommun avsedd hemkommun i Finland,

5) samarbeta med förläggningen om hjälp till offer för människohandel som söker internationellt skydd eller får tillfälligt skydd,

6) besluta om avförande av ett offer för människohandel från hjälpssystemet,

7) vara nationell expertmyndighet i frågor som gäller människohandel och arbetet mot det.

I de fall som avses i 1 mom. 1, 2 och 6 punkten fattas beslutet av föreståndaren för förläggningen i Joutseno eller av en av denne förordnad tjänsteman.

34 §

Framställning om att uppta en person i hjälpssystemet

En aktör inom den offentliga eller privata sektorn eller tredje sektorn kan göra en framställning till förläggningen i Joutseno om att en person som aktören antar är offer för människohandel ska upptas i hjälpssystemet. Framställningen kan också göras av personen själv.

35 §

Upptagning i hjälpssystemet och identifiering av offer för människohandel

En person för vars del det har gjorts en framställning om upptagning i hjälpssystemet ska upptas i systemet och identifieras som offer för människohandel om personen med hänsyn till omständigheterna kan bedömas vara offer för människohandel och han eller hon är i behov av hjälpinsatser.

En person som bistår vid utredningen av ett människohandelsbrott kan upptas i hjälpssystemet, om han eller hon är i behov av särskild hjälp.

Ett barn till en person som avses i 1 eller 2 mom. kan upptas i hjälpssystemet, om barnet befinner sig i Finland och är i behov av hjälp.

Rätten till hjälpinsatser för en person som upptagits i hjälpssystemet fortgår tills ett separat beslut enligt 38 f § om avförande från hjälpssystemet har fattats.

Riksdagens svar RSv 229/2022 rd

38 b §

Ordnande av hjälpinsatser

Förläggningen i Joutseno svarar för ordnandet av hjälpinsatser till offer för människohandel som inte har en i lagen om hemkommun avsedd hemkommun i Finland. För ordnandet av hjälpinsatser till offer för människohandel som har en i lagen om hemkommun avsedd hemkommun i Finland svarar välfärdsområdet, Helsingfors stad eller HUS-sammanslutningen inom vars område offret för människohandel har en i lagen om hemkommun avsedd hemkommun.

Förläggningen i Joutseno, välfärdsområdet, Helsingfors stad och HUS-sammanslutningen kan ordna hjälpinsatserna själv eller köpa dem av offentliga eller privata serviceproducenter.

38 d §

Samarbete för att skydda offer för människohandel

Förläggningen i Joutseno, välfärdsområdet, Helsingfors stad eller HUS-sammanslutningen ska samarbeta med polisen i frågor som hänför sig till skyddet av offret.

38 f §

Avförande från hjälpsystemet

Ett offer för människohandel avförs från hjälpsystemet, om

- 1) offret utifrån en helhetsbedömning av hans eller hennes personliga situation inte längre är i behov av hjälpinsatser,
 - 2) offret avlägsnar sig eller avlägsnas ur landet, eller
 - 3) offret meddelar att han eller hon vill lämna hjälpsystemet eller har försvunnit.
-

58 §

Rätt att få uppgifter

Inrikesministeriet, förundersökningsmyndigheter, välfärdsområden, Helsingfors stad, HUS-sammanslutningen och kommunala myndigheter har rätt att trots sekretessbestämmelserna avgiftsfritt få de upplysningar som är nödvändiga för att utföra uppgifterna enligt 3 och 4 kap. av varandra, av Migrationsverket, av förläggningar och flyktingslussar, av offentliga eller privata serviceproducenter som tillhandahåller tjänster enligt 3 och 4 kap. och av företrädare för barn utan vårdnadshavare.

Företrädare för barn utan vårdnadshavare har rätt att trots sekretessbestämmelserna avgiftsfritt få de upplysningar som är nödvändiga för att utföra uppgifterna enligt 41 § av Migrationsverket, förläggningar, flyktingslussar, välfärdsområden, Helsingfors stad, HUS-sammanslutningen,

Riksdagens svar RSv 229/2022 rd

kommunala myndigheter, Folkpensionsanstalten och sådana offentliga eller privata serviceproducenter som tillhandahåller tjänster enligt 3 och 4 kap.

59 a §

Tillämpning i landskapet Åland

Vad som i denna lag föreskrivs om välfärdsområden tillämpas när det gäller landskapet Åland på kommunerna i landskapet Åland, med undantag för ordnandet av hälso- och sjukvårdstjänster enligt 38 a § 1 mom. 5 punkten.

Denna lag träder i kraft den

20 .

Lag

om ändring av 13 § i lagen om behandling av personuppgifter i migrationsförvaltningen

I enlighet med riksdagens beslut
upphävs i lagen om behandling av personuppgifter i migrationsförvaltningen (615/2020) 13 § 4 mom. 5 punkten och
ändras 13 § 4 mom. 1 punkten underpunkt e som följer:

13 §

Annan rätt att få uppgifter

Migrationsverket samt förläggningar, flyktingslussar och förvarsenheter har dessutom rätt att trots sekretessbestämmelserna och avgiftsfritt få behövliga uppgifter för skötseln av sina uppgifter enligt följande:

1) för prövning enligt artiklarna 8 och 16 i Europaparlamentets och rådets förordning (EU) nr 604/2013 om kriterier och mekanismer för att avgöra vilken medlemsstat som är ansvarig för att pröva en ansökan om internationellt skydd som en tredjelandsmedborgare eller en statslös person har lämnat in i någon medlemsstat av en persons förmåga att ta hand om ett barn eller en person i beroendeställning

e) av välfärdsområdets, Helsingfors stads och kommunens myndigheter samt av hälso- och sjukvårdsmyndigheten i landskapet Åland och HUS-sammanslutningen uppgifter om de social- och hälsovårdstjänster samt sociala förmåner som vederbörande har fått,

Riksdagens svar RSv 229/2022 rd

Denna lag träder i kraft den

20 .

Lag

om ändring av 11 § i socialvårdslagen

I enlighet med riksdagens beslut

ändras i socialvårdslagen (1301/2014) 11 § 5 punkten som följer:

11 §

Stödbehov

Socialservice ska ordnas

5) för stödbehov på grund av närstående- och familjevåld samt annat våld eller utnyttjande el-
ler annan illabehandling,

Denna lag träder i kraft den

20 .

Helsingfors 13.12.2022

På riksdagens vägnar

talman

generalsekreterare